

Nr 23.

Av herr Ericson, Frans, om ändrade bestämmelser för statens egnahemslån.

I kungörelse rörande egnahemslån till förvärv av bostadsegnahem angives, att bostadslån må beviljas till belopp motsvarande högst 75 procent av fastighetens värde.

I bestämmelserna rörande tertiärlån angives, att lån för uppförande av enfamiljshus ej får överstiga 35 procent eller, i särskilda fall, 45 procent av värdet å fastigheten. Låntagare, som söker tertiärlån, har mot första in-teckning möjlighet att i ortens bank upptaga lån å 50 procent av den beräknade anskaffningskostnaden. Den som sålunda söker tertiärlån har möjlighet att erhålla lån upp till 85 procent av beräknade anskaffningskostnaden, och den som söker egnahemslån erhåller blott 75 procent härav.

Därtill kommer, att egnahemslån för bostadsändamål, vars värde överstiger kr. 15 000:—, icke beviljas, då däremot för de lån till enfamiljshus, som lämnas av statens byggnadslånebyrå, icke finnes någon dylik spärr.

Dessa olikartade bestämmelser rörande låneformer verka numera i hög grad egendomliga. Detta i all synnerhet för vissa orter, städer och samhällen, där båda dessa låneformer tillämpas och där ett bostadsegnahem icke kan uppföras för det belopp å kr. 15 000:—, som utgör förutsättning för att egnahemslån kan erhållas. De flesta låntagare se sig därför tvingade att gå vägen över byggnadslånebyrån, ehuru denna i flera avseenden är mera besvärlig, hellre än att söka lån genom egnahemsnämnderna.

Då som ovan anförts den ena statliga låneformen verkar ogynnsam jämförd med den andra, bör en rättelse härutinnan ske. Denna rättelse vinnes fördelaktigast genom att egnahemslån för bostadsegnahem höjes till 85 procent av fastighetens värde samt att bestämmelsen om bostadslån för förvärv av fastighet, vars värde överstiger kr. 15 000:—, ändras till kr. 20.000:—.

Ungefär samma är förhållandet, då det gäller jordbruk, där egnahemslån icke kan beviljas, om anskaffningsvärdet överstiger kr. 30 000:— samt efter särskild prövning av egnahemsstyrelsen kr. 35 000:—. Den starka prisstegring, som ägt rum beträffande jordbruksfastigheter, cirka 25 å 30 procent, motiverar en motsvarande höjning av belåningsvärdet upp till kr. 40 000:—, där ej egnahemsstyrelsen för

särskilda fall medgiver, att lån må utgå till förvärv av fastighet, vars värde är högst kr. 45 000:—. Denna höjning bör automatiskt få inträda i fråga om egnahemslån till förstärkning av ofullständiga jordbruk.

Beträffande räntan å egnahemslån, 3,6 procent, är den numera högre än räntan i den allmänna lånemarknaden, i det att lån för egnahemsbebyggelse mot inteckning kan erhållas till 3 procent. Då staten vid sin lånegivning icke bör tillämpa mera tyngande villkor än som erbjudas av andra lånegivande institutioner, synes en räntesänkning till 3 procent å egnahemslån vara synnerligen motiverad.

Med stöd av ovanstående får jag alltså hemställa,

att riksdagen beslutar företaga sådan ändring i gällande bestämmelser rörande egnahemslån, att egnahemslån för förvärv av bostadsegnahem må beviljas till belopp motsvarande 85 procent av fastighetens värde;

att lån må beviljas till förvärv av bostadsegnahem vars värde icke överstiger 20 000 kr.;

att lån till förvärv av jordbruksegnahem ej må beviljas för förvärv av fastighet vars värde överstiger kr. 40 000:—, där ej egnahemsstyrelsen för särskilda fall medgiver, att lån må utgå till förvärv av fastighet med värde av högst kr. 45 000:— och att denna höjning automatiskt får inträda även i fråga om ofullständiga jordbruk;

att räntan å egnahemslån för såväl jordbruks- som bostadsfastighet må utgå med 3 procent.

Stockholm den 16 januari 1946.

F. O. Ericson,
Boxholm.